

آیین نامه آموزشی

و آیین نامه ها و بخشنامه های الحاقی

(بخشنامه های متمم در محل مربوط در آیین نامه آموزشی

به صورت الحاقی درج شده است)

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی ، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته
(مصوب جلسه ۳۳۹ مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی)

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

ماده ۱ :

شرایط ورود در دوره های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) کارشناسی ارشد پیوسته و دوره های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی اعم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:
(۱) مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

(۲) داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش (باتوجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.
(۳) پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

(۴) سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزشی رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه ومقرراتی که از طریق مراجع ذیربط صادر می شود.

ماده ۲ :

نام نویسی: پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳ :

دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه ، در یک نیمسال،

به منزله انصراف از تحصیل است. در صورت تاخیر و با عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در آن نیمسال ندارد ولی آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می‌شود.

تبصره ۱: دانشجو موظف است عذر موجه خود را در خودداری از نام نویسی، با دلایل مستند بطور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز هر نیمسال تحصیلی، به اداره آموزش دانشگاه اطلاع دهد.

(الحاقی) تبصره ۲: خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: به دانشجوی جانبازی که به علت ادامه درمان نتواند در مهلت تعیین شده برای ثبت نام مراجعه کند اجازه داده می‌شود که تا زمان حذف و اضافه انتخاب واحد کند (مشروط به اینکه گواهی پزشکی معتبری که به تأیید کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه رسیده باشد ارائه نماید) (مصوبه جلسه ۳۰۴ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶).

ماده ۴:

منع تحصیل همزمان: دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته‌های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می‌شود. دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه‌های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه‌های تعیین شده به دانشگاه ذیربط بپردازد.

تبصره: دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی هستند. تعریف دانشجوی ممتاز و ضوابط اجرایی این تبصره، توسط شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت آموزش عالی تعیین و ابلاغ شده است.

تذکر: برای اطلاع از آیین نامه های مربوط می توانید به پایگاه دفتر استعدادهای درخشان مراجعه کنید.

فصل دوم نظام آموزشی

ماده ۵:

تعریف واحد درسی: آموزش در تمامی دانشگاههای کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس به همان درس محدود است.

هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی یا کارورزی (یا کار در عرصه) ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یادواره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی تدریس می‌شود. در مورد رشته‌هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن توسط استاد مربوط تعیین می‌شود.

ماده ۶:

سال تحصیلی: هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایانی نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی‌شود.

ماده ۷ :

حدود اختیارات دانشگاه در مورد برنامه درسی: تمام دانشگاهها موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند. ترتیب دروس با رعایت پیش نیازها، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع بر عهده دانشگاهها است.

ماده ۸ :

دروس انتخابی: دانشگاهها می توانند در هر رشته به تشخیص گروه مربوطه تعدادی از دروس مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس انتخابی به دانشجویان ارائه دهند، مشروط بر آنکه تعداد واحدها از سقف مجاز در هر رشته تجاوز نکند.

ماده ۹ :

ساعات حل تمرین: دانشگاهها می توانند، در صورت لزوم به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره های کارشناسی تا ۲۰ ساعت و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته ها در طول دوره بیفزایند.

(الحاقی) قانون خاص دانشجویان دارای سهمیه آزاده (مصوبه سال ۱۳۶۹) هیئت وزیران :

وزارتخانه های علوم ، تحقیقات و فن آوری و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مکلفند، جهت تقویت بنیه علمی دانشجویان آزاده، در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کلاسهای تقویتی تشکیل داده و از این طریق موجبات ارتقاء سطح تحصیلی آنان را فراهم نمایند.

فصل سوم

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده ۱۰ :

تعداد واحدها: تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی به شرح زیر است:

دوره های کاردانی بین ۶۸ تا ۷۳ واحد

دوره های کارشناسی پیوسته غیر از رشته های فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۳۶ واحد

دوره های کارشناسی پیوسته فنی و مهندسی : ۱۳۰ تا ۱۴۱ واحد

دوره های کارشناسی ناپیوسته: ۶۷ تا ۷۱ واحد

دوره های کارشناسی ارشد پیوسته: ۱۷۲ تا ۱۸۲ واحد

هر دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۱: در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل ۱۲ واحد معاف است.

تبصره ۲: در صورتیکه دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها یک درس باقیمانده داشته باشد با نظر دانشگاه و تأیید استاد مربوط، می تواند امتحان آن درس را در طول نیمسال از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۳: اگر دانشجویی در یک نیمسال میانگین کل نمراتش حداقل ۱۷ باشد می تواند با نظر دانشگاه در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۴ (الحاقی): خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجویان شاهد و ایثارگر می توانند در هر نیمسال حداقل ۱۰ واحد انتخاب نمایند. (مصوبه ۳۰۴ - ۱۳۷۴/۷/۱۶)

تبصره ۵: در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲۴ واحد باقیمانده داشته باشد حتی اگر مشروط باشد، با نظر دانشگاه می تواند تمامی واحدهای باقیمانده را در یک نیمسال انتخاب کند.

تبصره ۶: تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

تبصره ۷ (الحاقی): خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجوی شاهد و ایثارگری که با گذراندن ۸ واحد درسی فارغ التحصیل می شود، در صورتیکه میانگین نمرات نیمسال ما قبل او حداقل ۱۵ باشد می تواند در دوره تابستانی حداکثر ۸ واحد درسی انتخاب نماید. (مصوبه ۳۰۴ - ۱۳۷۴/۷/۱۶).

(الحاقی): قانون خاص دانشجویان دارای سهمیه آزاده (مصوب سال ۱۳۶۹ هیئت وزیران): دانشجوی سهمیه آزاده می تواند حداکثر (۲۰) واحد درسی از واحدهای خود رابصورت پیش ترم گذرانده و امتحان دهد. این ۲۰ واحد درسی می توانند از واحدهای عمومی و تربیتی باشد. نمرات کسب شده این دروس در صورت تمایل این دانشجو در معدل همان ترم تحصیلی منظور می گردد.

ماده ۱۲:

آندسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام امتحان آنها در آزمون ورودی در یک یا چند درس به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده از حد نصاب معینی کمتر باشد موظفند حسب نیاز رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین می کند به عنوان دروس جبرانی یا (پیش نیاز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره ۱: تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریزمواد، نحوه ارائه، و زمان تدریس دروس پیش نیاز دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

تبصره ۲: سازمان سنجش آموزش کشور، موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پذیرفته شدگان مشتمل بر نمره خام آنها را در هر یک از مواد امتحانی در اختیار دانشگاههای ذیربط قرار دهد.

تبصره ۳: ارائه دروس پیش نیاز دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در دانشگاهها، از هر حیث مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است. نمره این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود و در مشروطی، قبولی یا ردی دانشجو نیز تاثیر دارد.

تبصره ۴: به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویانی که حداقل ۸ واحد از دروس پیش نیاز دانشگاهی (پیش دانشگاهی) را گذرانیده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

ماده ۱۳:

طول دوره: حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۶ سال است. در صورتیکه دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۱۴ :

حضور در جلسات درس: حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از ۳/۱۶ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱: در صورتیکه غیبت دانشجو در هر درس بیش از ۳/۱۶ باشد ولی غیبت او موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود. در این حال رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای وی الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۲: غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیشامد جزو ۳/۱۶ غیبت مجاز دانشجو محسوب می شود.

(الحاقی) تبصره: خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجوی ایثارگری که به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ نتواند در جلسه یا جلسات امتحانی درس یا دروس گرفته شده شرکت کند با تأیید مدارک مربوط توسط کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه می تواند طبق برنامه هایی که از طرف گروه آموزشی ذیربط تعیین می شود حداکثر تا پایان نیمسال بعدی در امتحان آن درس یا دروس شرکت و در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می شود. (مصوبه ۳۰۴ - ۱۳۷۴/۷/۱۶)

ماده ۱۵ :

غیبت در امتحان: غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد.

ماده ۱۶ :

تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و امتحان برعهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن شورا است.

(الحاقی) تبصره: خاص دانشجوی شاهد و ایثارگر: تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجوی شاهد و ایثارگر در کلاس درس یا در جلسه امتحان با ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه می باشد. (مصوبه ۳۰۴ - ۱۳۷۴/۷/۱۶)

فصل پنجم

حذف و اضافه

ماده ۱۷ :

دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دودرس دیگر جابجا نماید مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

(الحاقی) تبصره خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجوی شاهد و ایثارگر می تواند **دودرس نظری** خود را تا پنج هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی و با توجه به شرایط مذکور حذف نماید، مشروط به اینکه تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۰ واحد کمتر نشود (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶)

ماده ۱۸ :

در صورت اضطرار، دانشجو می‌تواند تا ۵ هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درسهای نظری خود را با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از ۳/۱۶ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۹ :

حذف کلیه دروس انتخابی در یک نیمسال تنها در صورتی مجاز است که با تشخیص شورای آموزشی موسسه آموزش عالی مربوط، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

(الحاقی) تبصره خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر : تشخیص قادر نبودن به ادامه تحصیل در نیمسال مورد نظر برای دانشجویان شاهد و ایثارگر با ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگردانشگاه می‌باشد .
(مصوب جلسه ۳۰۴ - ۱۳۷۴/۷/۱۶)

فصل ششم

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

ماده ۲۰ :

معیارهای ارزیابی : ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس بر اساس میزان حضور، فعالیت در کلاس، انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می‌گیرد. استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره ۱: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس الزامی است.

(الحاقی) تبصره ۲- خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: مدت زمان امتحان (میان ترم و پایان ترم) برای دانشجویان جانباز با توجه به وضعیت جسمانی آنها بنا به تشخیص کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه و با تأیید ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه حداکثر تا دو برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.

ماده ۲۱ :

معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می‌شود.

ماده ۲۲ :

حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است دانشجویی که در امتحان پایان ترم هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اولین فرصت ملزم به تکرار آن درس است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از (قبولی و ردی) در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می‌شود.

تبصره: اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد به جای آن درس می‌تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند.

ماده ۲۳ :

درس ناتمام: در موارد استثنایی نمره تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توام با پروژه ارائه می‌شود در صورتیکه به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌گردد. **نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.**

ماده ۲۴ :

استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوطه تسلیم نماید.

ماده ۲۵ :

اداره آموزش هر دانشکده یا واحد ذیربط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجویان را حداکثر تا دوهفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، به اداره آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید. تبصره : نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه **غیر قابل تغییر است.**

ماده ۲۶ :

در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه و در کارنامه وی ثبت می‌شود. تبصره ۱: برای محاسبه میانگین نمرات، نمره هر درس در تعداد واحدهای آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربها در تمام دروسی که دانشجو برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می‌شود. تبصره ۲: دوره تابستانی به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستانی می‌گذراند تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می‌گردد. به همین نحو نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاما کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده او است نیز مانند دروس تابستانی فقط در میانگین کل او محاسبه می‌شود ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

(الحاقی)

تبصره ۳: خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر ورودیه‌های ۱۳۶۷ به بعد: نمرات مردودی سه درس دانشجویان شاغل به تحصیل جانباز با حداقل ۳۵٪ جانبازی و زوجه جانباز ۵۰٪ به بالا (ورودیه‌های ۶۷ به بعد) در میانگین نمرات آنان محسوب نمی‌شود، مشروط بر اینکه نمرات هر یک از دروس مزبور پس از اخذ آنها در اولین فرصت ممکن و شرکت در امتحانهای آن کمتر از ۱۲ نباشد. برای دانشجویان جانبازی که درصد جانبازی آنان بیش از ۳۵٪ باشد بازای هر ۱۰٪ اضافه جانبازی یک درس به سه درس فوق افزوده می‌شود و در هر حال تعداد دروس حذف شده نباید از پنج درس تجاوز نماید. (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶)

ماده ۲۷ :

نام نویسی مشروط: میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد در غیر این صورت نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره: هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی کتبا اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۸ :

دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

ماده ۲۹ :

اخراج دانشجوی مشروط: در صورتیکه میانگین نمرات دانشجو در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در سه نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب، کمتر از ۱۲ باشد در هر مرحله ای که باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰ :

دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد یا به هر دلیل دیگر از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم یا منصرف می شود، در صورتی که حداقل ۷۰ واحد درسی را با نمره قبولی گذرانده باشد، می تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند.

تبصره ۱: در صورتیکه رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر وجود نداشته باشد و آن رشته فاقد برنامه مصوب باشد، دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی مربوط به یکی از رشته های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها بارشته جدیدو گذراندن واحدهای کمبود در آن مقطع فارغ التحصیل شود. بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود بر عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

(الحاقی)

تبصره ۲: براساس بخشنامه های شماره ۲/۲۲۲۲۰ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱ و شماره ۲۱/۱۱۱۳۲ مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۷ (معاون آموزشی) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در صورت گذراندن حداقل ۷۰ واحد درسی از دروس دوره تحصیلی صدور مدرک کاردانی رشته تحصیلی برای اینگونه دانشجویان بلامانع اعلام شده است.

ماده ۳۱ :

دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود در صورت انجام یا لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است می تواند برای تحصیل مجدد، در آزمون سراسری شرکت و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد. دانشگاه پذیرنده می تواند واحدهایی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آئین نامه بعضی یا تمام آنها را بپذیرد.

ماده ۳۲ :

شمول آئین نامه به دوره کارشناسی ارشد پیوسته: دانشجوی دوره کارشناسی ارشد پیوسته، در طول تحصیل تا سقف واحدهای قابل قبول دوره کارشناسی (۱۳۵ تا ۱۴۰) تابع مقررات این آئین نامه است و در دروس تخصصی، پروژه و پایان نامه که در برنامه مصوب با علامت ستاره مشخص شده اند تابع آئین نامه کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

فصل هفتم

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۳۳ :

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل: دانشجو می‌تواند در هریک از دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای دو نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مرخصی تحصیلی، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می‌شود.

(الحاقی)

تبصره ۲: خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: در صورتیکه مرخصی برای درمان صدمات ناشی از جنگ باشد و مدت درمان بیش از یکماه ادامه یابد و مدارک مربوط مورد تأیید کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه باشد آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی محسوب نمی‌شود. (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶)

ماده ۳۴ :

تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال توسط دانشجو به اداره کل آموزش دانشکده یا دانشگاه تسلیم گردد.

تبصره ۱: اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذیربط قبل از اتمام مهلت نام نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبا بررسی و ابلاغ نماید.

ماده ۳۵ :

انصراف از تحصیل: ترک تحصیل بدون کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود و دانشجوی منصرف از تحصیل حق ادامه تحصیل ندارد.

تبصره: در موارد استثنائی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند باید دلایل آن را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به دانشگاه ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط دانشگاه آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

ماده ۳۶ :

دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود، باید درخواست انصراف خود را شخصا به اداره آموزش دانشگاه تسلیم نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود و دانشجو پس از آن حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره ۱: دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است عمل کند.

تبصره ۲: تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل موکول به شرکت و قبولی در آزمون سراسری براساس ضوابط مربوط است.

ماده ۳۷ :

مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه و همسر کارکنان دولت: دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارکنان دولت یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه به عنوان همراه به خارج از کشور اعزام می شود، می تواند با ارائه حکم ماموریت همسر و به تشخیص و تایید شورای آموزشی دانشگاه، علاوه بر استفاده از میزان مرخصی تحصیلی استحقاقی در طول دوره تحصیل تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردد.

فصل هشتم

انتقال

ماده ۳۸ :

انتقال: انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و در همان مقطع آموزشی است.

ماده ۳۹ :

انتقال دانشجو به هر یک از دانشگاههای تهران ممنوع است جز در موارد زیر:

(۱) شهادت، فوت، یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

(۲) معلولیت موثر دانشجو، به نحوی که به تشخیص شورای عالی پزشکی به طور مستقل قادر به ادامه زندگی نباشد.

(۳) ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر، که محل تحصیل یا اشتغال شوهر در تهران باشد، به تایید مراجع ذیربط .

تبصره ۱: هر یک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره ۲: برای کارمندان رسمی یا پیمانی دولت، ارائه حکم اشتغال ضروری است و اگر شغل همسر آزاد است گواهی اشتغال و سکونت او در تهران باید به تایید مراجع قانونی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره ۳: در موارد استثنائی که دانشگاه تشخیص می دهد، چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در تهران باشد و شوهر او نیز در شهرستان دانشجو باشد، اگر رشته تحصیلی دختر در شهرستان (محل تحصیل شوهر) موجود نباشد شوهر او می تواند به تهران منتقل شود.

تبصره ۴: به منظور توزیع دانشجویان انتقالی به تهران و جلوگیری از سرگردانی آنان در تعیین محل تحصیل، کمیته ای در معاونت دانشجویی علوم، تحقیقات و فن آوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به نام کمیته انتقال تشکیل می شود. این کمیته می تواند برای پذیرش دانشجوی انتقالی در هر یک از دانشگاههای تهران، سهمیه تعیین کرده و دانشجویان انتقالی را مطابق سهمیه جایابی کند.

(الحاقی)

تبصره ۵: براساس بخشنامه شماره ۱۱۶۰۹ مورخ ۱۳۸۰/۹/۲۷ دفتر وزارتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۸۱-۸۲ بررسی و پذیرش درخواست دانشجویان متقاضی واجد شرایط به کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه مقصد تفویض گردیده است.

(الحاقی)

تبصره ۶: خاص دانشجویان آزاده (مصوب سال ۱۳۶۹ هیئت وزیران): انتقال دانشجویان آزاده به محل سکونت خانواده خود در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی با رعایت مقطع تحصیلی و خارج از ضوابط پذیرفته خواهد شد و در موارد خاص غیر از محل سکونت با تایید ستاد رسیدگی به امور آزادگان انتقال صورت می گیرد.

(الحاقی): آیین نامه انتقال دانشجویان شاهد (فرزند شهید) در دانشگاههای کشور مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۴ شورای طرح و برنامه امور فرهنگی فرزندان معزز شاهد (اجرا از نیمسال اول سال تحصیلی ۷۷-۱۳۷۶):

ماده ۱ - تسهیلات موضوع این آیین نامه تک فرزندان ذکور و کلیه فرزندان اناث و همسران شاهد را در مقاطع مختلف تحصیلی در کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور شامل می شود.

تبصره ۱: سایر فرزندان معزز شهدا در صورت درخواست می توانند از مزایای آیین نامه های جاری نقل و انتقال وزارتین استفاده نمایند.

تبصره ۲: دوره های دکتری تخصصی مشمول این آیین نامه نخواهند بود.

ماده ۲ - کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری موظفند در هر سال تحصیلی با درخواست انتقال دانشجویان شاهد پس از ثبت نام و در ابتدای ترم و در شروع سال تحصیلی خارج از ضوابط نقل و انتقال آئین نامه آموزشی موافقت نمایند.

ماده ۳ - حداکثر ۲٪ از سهمیه پذیرش در هر مقطع تحصیلی (کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری غیرتخصصی) در هر دانشگاه یا دانشکده تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت انتقال فرزندان و همسران شاهد جدیدالورود در شروع هر سال تحصیلی اختصاص می یابد.

تبصره ۱: در صورت عدم تکمیل سقف ۲٪ توسط دانشجویان جدیدالورود، حداکثر تا سقف ۵٪ سهمیه فوق به دانشجویان شاهد ورودی سالهای قبل تخصیص می یابد.

تبصره ۲: ملاک تعیین ظرفیت پذیرش و مقطع تحصیلی، دفترچه راهنمای آزمون سراسری سال ورود دانشجو می باشد.

تبصره ۳: با توجه به محدودیت ظرفیت دوره دکتری دندانپزشکی سهمیه انتقالی دانشجویان شاهد در این دوره تحت هر شرایطی از ۲٪ تجاوز نخواهد کرد. بعبارت دیگر در صورت عدم تکمیل و استفاده از سهمیه ۲٪ رشته های پزشکی و داروسازی مازاد سهمیه این رشته ها قابل استفاده در رشته دندانپزشکی نخواهد بود.

ماده ۴ - افراد واجد شرایط با تایید و معرفی بنیاد شهید و از طریق معاونتهای ذیربط در وزارتین علوم، تحقیقات و فن آوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی دانشگاه مقصد معرفی خواهند شد.

ماده ۵ - این آیین نامه در ۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۷۵/۱۱/۱۴ به تصویب رسید.

ماده ۴۰:

انتقال دانشجو از دانشگاهها و موسسات آموزش عالی تهران به شهرستانها و از شهرستانها به یکدیگر، در یک رشته و در یک مقطع، به شرط موافقت دانشگاههای مبدا و مقصد بلامانع است.

ماده ۴۱ :

انتقال از دوره‌های شبانه به روزانه، از دانشگاه پیام نور به دانشگاههای حضوری (اعم از روزانه و شبانه) و از دانشگاههای غیر دولتی به دانشگاههای دولتی ممنوع است ولی انتقال به عکس آن با موافقت مبدا و مقصد بلامانع است.

ماده ۴۲ :

انتقال فرزندان اعضاء هیئت علمی: انتقال همسر و فرزندان هیات علمی به محل اشتغال آنها طبق ضوابط ویژه صورت میگیرد و این ضوابط توسط وزارتین علوم، تحقیقات و فن آوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ۴۳ :

انتقال دانشجوی ایرانی خارج از کشور: انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی داخل مطابق آئین نامه ای صورت می گیرد که در جلسه ۲۲۹ مورخ ۷۴/۳/۲۸ شورای عالی برنامه ریزی تصویب و ابلاغ شده است.

ماده ۴۴ :

دانشجوی متقاضی انتقال باید درخواست انتقال خود را با ذکر مورد، حداقل ۶ هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبدا تسلیم نماید.

ماده ۴۵ :

دانشگاه مبدا در صورت موافقت با انتقال موظف است حداکثر ظرف یک هفته موافقت خود را به همراه درخواست دانشجو و ریز نمرات او به دانشگاه مقصد ارسال دارد و دانشگاه مقصد مکلف است حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی نظر خود را به دانشگاه مبدا اعلام نماید. تبصره: در صورت موافقت با انتقال، کلیه سوابق دانشجو از دانشگاه مبدا به دانشگاه مقصد ارسال و ارتباط دانشجو با دانشگاه مبدا قطع می شود.

ماده ۴۶ :

در صورت انتقال، فقط واحدهای گذرانده شده دانشجو که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می شود. پذیرفتن واحدهائی که نمرات آنها کمتر از ۱۲ است برعهده دانشگاه مقصد است. در هر حال حذف احتمالی واحدهای درسی دانشجوی انتقالی در حدودی مجاز است که وی امکان گذراندن واحدهای باقیمانده خود را در طول مدت مجاز تحصیل داشته باشد.

تبصره: تمام نمرات درسی دانشجو در دانشگاه مبدا اعم از قبولی یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات دروس گذرانده پذیرفته نشده فقط در محاسبه میانگین کل او محسوب می شود.

(الحاقی) تبصره : خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: برای دانشجویان شاهد و ایثارگر نمرات دروس گذرانده شده که در دانشگاه مقصد پذیرفته نشده است در میانگین کل او محاسبه نمی شود (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶)

ماده ۴۷ :

مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می‌شود و در آن مدرک، تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجو و مجموع واحدها در دانشگاههای مبدا و مقصد با ذکر میانگین نمرات آنها و سوابق تحصیلی دانشجو قید می‌شود.

ماده ۴۸ :

انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل در هر مقطع تحصیلی فقط برای یکبار مجاز است.

فصل نهم

دانشجوی میهمان

ماده ۴۹ :

دانشجوی میهمان: در مواردی که دانشجو به صورت موقت ناگزیر به تغییر محل تحصیل باشد می‌تواند با موافقت دانشگاههای مبدا و مقصد به عنوان دانشجوی میهمان به طور موقت برای مدت معین، محل تحصیل خود را تغییر دهد.

ماده ۵۰ :

میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه مشروط بر این است که دانشجو حداقل **یک نیمسال تحصیلی** خود را در دانشگاه مبدا گذرانده باشد.

ماده ۵۱ :

میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه برای گذراندن یک یا چند درس به صورت تک درس با نظر دانشگاه مبدا و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ماده ۵۲ :

هر دانشجو در هر رشته می‌تواند حداکثر یک نیمسال در دوره کاردانی یا **دو نیمسال در دوره کارشناسی** در یک دانشگاه به طور تمام وقت به صورت میهمان تحصیل کند در هر حال نباید تعداد دروسی را که دانشجو به صورت میهمان (چه به صورت تمام وقت و چه به صورت تکدرس) در یک یا چند دانشگاه گذرانده است، از **۴۰٪ کل واحدهای هر دوره** تجاوز کند.

تبصره: انتخاب واحد دانشجو، چه به صورت تک درس و چه به صورت تمام وقت، باید با اطلاع گروه آموزشی دانشگاه مبدا و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

ماده ۵۳ :

واحدهایی را که دانشجوی میهمان در یک دانشگاه می‌گذراند عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدا ثبت می‌شود و نمرات آنها در محاسبات میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

ماده ۵۴ :

مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان در هر صورت توسط دانشگاه مبدا صادر می‌شود.

فصل دهم

تغییر رشته

ماده ۵۵ :

تغییر رشته: دانشجوی در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی می‌تواند با داشتن شرایط زیر و موافقت گروه آموزشی ذیربط از یک رشته به رشته دیگر در یک گروه آزمایشی و همان دانشگاه تغییر رشته دهد:

- (۱) ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.
 - (۲) حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای دوره را گذرانده باشد.
 - (۳) نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون پائین ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال کمتر نباشد.
 - (۴) با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در رشته جدید راداشته باشد.
- تبصره ۱: تغییر رشته دانشجویانی که به وسیله دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکانپذیر است.
- تبصره ۲: تغییر رشته به رشته‌هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاص پیش بینی شده است موکول به احراز شرایط مربوط است.
- تبصره ۳: دانشجوی در هر یک از مقاطع تحصیلی، تنها یک بار می‌تواند تغییر رشته دهد.

(الحاقی)

تبصره ۴: قانون خاص دانشجویان دارای سهمیه آزاده (مصوب سال ۱۳۶۹): تغییر رشته دانشجویان (سهمیه آزاده) در گروه آزمایشی و مقطع مربوط به آن برای یک بار بلامانع است. تغییر گروه آزمایشی و تغییر رشته اینگونه دانشجویان به رشته‌ای در دیگر گروههای آزمایشی حسب تقاضای آنها با رعایت مقطع تحصیلی خارج از نوبت در کمیسیون بررسی موارد خاص با هیاتی به انتخاب وزرای علوم، تحقیقات و فناوری با بهداشت و درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) با حضور نماینده ستاد رسیدگی به امور آزادگان مورد بررسی و اتخاذ تصمیم واقع خواهد شد.

(الحاقی)

تبصره ۵: خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: برای دانشجویان شاهد و ایثارگر گذراندن حداقل ۱۴ واحد درسی کفایت می‌کند (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶)

ماده ۵۶ :

تغییر رشته در مقاطع تحصیلی هم سطح صورت می‌گیرد. در غیر این صورت فقط از مقطع بالاتر به مقطع پائین تر امکان پذیر است.

(الحاقی) تبصره - خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجویان شاهد و ایثارگر می‌توانند در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه فارغ از شرایط احراز رتبه نسبی از مقطع بالاتر به مقطع پائین تر تغییر رشته بدهند (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷۴/۷/۱۶)

ماده ۵۷ :

در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید نام نویسی کند و پس از نام نویسی، دانشجو حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره: اقدام نکردن دانشجو به نام نویسی در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می‌شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می‌شود.

ماده ۵۸ :

دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی با دروس رشته جدید، اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱: دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می‌شود ولی نمرات دروس پذیرفته نشده بدون احتساب در میانگین، در کارنامه دانشجو باقی می‌ماند. در این حال چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از ۱۲ باشد، جمعاً به عنوان یک نیم سال مشروطی برای دانشجو در رشته جدید منظور می‌شود.

تبصره ۲: در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجو در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از وی سلب کند با تقاضای تغییر رشته او موافقت نمی‌شود.

ماده ۵۹ :

تغییر رشته اضطراری: چنانچه دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه در دوران تحصیل دچار بیماری یا سانحه‌ای گردد که توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا امکان بهره‌گیری از کارایی حاصل از آن را طبق جداول نقص عضو از دست بدهد می‌تواند با رعایت سایر مقررات به رشته دیگری متناسب با رشته خود در همان گروه آزمایشی که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد، تغییر رشته دهد. در این حال دانشجو از رعایت شرایط موضوع ماده ۵۵ (یاستثنای بند ۱) و ماده ۵۷ معاف خواهد بود.

تبصره: در مواردی که دانشجو به دلایل نقص عضو و بیماری، توانایی ادامه تحصیل در هیچ یک از رشته‌های گروه آزمایشی مربوطه را نداشته باشد کمیسیون آموزشی دانشگاه پس از بررسی کامل مساله نسبت به تغییر رشته دانشجو به رشته‌ای در گروه آزمایشی دیگر تصمیم می‌گیرد.

ماده ۶۰ :

دانشجویان دوره دکتری پزشکی عمومی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی یا دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته که به دلایلی از تحصیل در دوره مربوطه منع شده‌اند در صورتی که حداقل واحدهای معادل دوره کاردانی یا کارشناسی را گذرانده باشند با تصویب شورای آموزشی دانشگاه و با احتساب واحدهایی که گذرانده‌اند، می‌توانند به یکی از رشته‌های گروه پزشکی یا یکی از رشته‌های مرتبط با آن در گروه دیگر، در مقاطع کاردانی یا کارشناسی تغییر رشته دهند و پس از تطبیق واحدهای گذرانده شده در رشته جدید به ادامه تحصیل بپردازند.

تبصره: در صورتی که دانشگاه مبدا، فاقد رشته متناسب برای تغییر رشته اینگونه دانشجویان باشد، شورای آموزشی دانشگاه نظر خود را دایر بر تغییر رشته دانشجو حسب مورد به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات

و فن آوری یا معاونت آموزشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اعلام میکند تا دانشجو را در یکی از دانشگاههای دیگر جایابی نمایند.

ماده ۶۱ :

متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را همراه مدارک لازم، حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید.

ماده ۶۲ :

تغییر رشته از مقاطع کارشناسی به مقطع کاردانی بلامانع است. در این حال برای این گونه دانشجویان، حداکثر مدت مجاز تحصیل بر مبنای دوره کاردانی محاسبه و به ازای هر ۲۰ واحد پذیرفته شده از دانشجو، یک نیمسال از طول تحصیل وی کاسته می شود.

فصل یازدهم

پذیرش واحدهای درسی

ماده ۶۳ :

پذیرش واحدهای درسی: معادل سازی و پذیرش دروسی که قبول شدگان آزمون سراسری قبلا در دانشگاهها یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده اند با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است:

- ۱) دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.
- ۲) دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

(الحاقی) مفهوم این بند به منزله موسساتی است که از طریق آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور دانشجو می پذیرند.

- ۳) تحصیل دانشجو در دانشگاه قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی باشد.
- ۴) محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱: معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروههای آموزشی ذیربط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود.
تبصره ۲: نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب خواهد شد.

تبصره ۳: بازاء هر ۲۰ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

فصل دوازدهم

فراغت از تحصیل

ماده ۶۴ :

دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آئین نامه با موفقیت گذرانده باشد، فارغ‌التحصیل آن دوره شناخته می‌شود.

تبصره ۱: تاریخ فراغت از تحصیل، روزی است که آخرین نمره درسی دانشجو توسط استاد به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تحویل می‌شود.

تبصره ۲: با توجه به تبصره ۱ و رعایت دقیق ماده ۲۴ ضرورت دارد، هر دانشگاه در هر نیمسال زمان خاصی را برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و مقدمات آن را فراهم سازد.

ماده ۶۵ :

میانگین کل نمرات دانشجویان در پایان دوره تحصیل، باید حداقل ۱۲ باشد تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک کاردانی یا کارشناسی دریافت کند. در صورتی که میانگین نمرات دانشجو از ۱۲ کمتر باشد، چنانچه از نظر طول تحصیلی مانعی نداشته باشد، می‌تواند حداکثر تا ۲۰ واحد درسی از درسهایی را که با نمره کمتر از ۱۲ قبول شده است در یک نیمسال تحصیلی (در دوره کاردانی) و ۲ نیمسال تحصیلی (در دوره کارشناسی) مجدداً انتخاب و آن دروس را تکرار کند تا میانگین کل خود را جبران نماید. در این صورت نمرات دروس تکراری علاوه بر نمرات قبلی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می‌شود.

تبصره ۱: دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند و یا علیرغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید، در صورتیکه مقطع تحصیلی او کاردانی است از تحصیل محروم و اخراج می‌شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد پیوسته باشد براساس ماده ۳۰ و تبصره آن می‌تواند با اخذ مدرک تحصیلی مقطع پائین تر فارغ‌التحصیل شود.

تبصره ۲: دانشجویانی که دوره دکتری عمومی داروسازی و کارشناسی ارشد پیوسته سایر رشته‌ها که بیش از ۱۳۵ واحد درسی دوره را با حداقل میانگین نمرات ۱۲ گذرانده باشند در صورتی که به دلایلی از تحصیل منع شوند و یا مایل به ادامه تحصیل نباشند، می‌توانند حسب درخواست خود با مدرک کارشناسی در رشته داروسازی یا رشته مربوطه فارغ‌التحصیل شوند.

(الحاقی)

تبصره ۳: خاص دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجویان شاهد و ایثارگر می‌توانند دروس مزبور را با رعایت سایر شرایط در دو نیمسال تکرار کنند (مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۷/۱۶/۷۴).

ماده ۶۶ :

این آئین نامه در ۱۲ فصل، ۶۶ ماده و ۴۸ تبصره در جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ شورای عالی برنامه‌ریزی مورد بررسی قرار گرفت و سرانجام در جلسه ۳۳۹ مورخ ۷۶/۲/۱۴ به تصویب نهایی رسید برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۷۶/۷۷ وارد دانشگاهها و موسسات آموزش عالی می‌شوند لازم‌الاجرا است. از این تاریخ به بعد تمام آئین نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعملهای مغایر با آن برای این قبیل دانشجویان لغو می‌شود.

(الحاقی)

ماده واحده

در مورد دانشجویان دوره شبانه

مصوب جلسه ۳۴۷ مورخ ۱۳۷۶/۷/۲۷ شورای عالی برنامه ریزی

(پیوست آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی)

تمام مواد آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ اردیبهشت ماه ۱۳۷۶ شورای عالی برنامه ریزی برای دانشجویان دوره شبانه نیز لازم الاجرا است. جز در ۴ مورد زیر که به صورت تبصره الحاقی به مواد مربوط در آیین نامه فوق اضافه می شود.

۱- تبصره الحاقی به ماده ۱: به هنگام نام نویسی، در هر نیمسال تحصیلی، پرداخت شهریه به دو صورت ثابت و متغیر، برابر تعرفه های مصوب هیئت امنای دانشگاه یا مراجع قانونی، برای دانشجویان شبانه و پیام نور. علاوه بر سایر شرایط الزامی است.

۲- تبصره الحاقی به ماده ۱۱: حداقل واحد انتخابی برای دانشجویان شبانه در هر نیمسال تحصیلی، ۱۰ واحد است و در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل واحد، معاف است.

۳- تبصره الحاقی به ماده ۱۳: حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های شبانه، برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، ۳/۵ سال و برای دوره های کارشناسی پیوسته، ۷ سال است.

۴- تبصره الحاقی به ماده ۳۳: دانشجویان دوره شبانه می توانند در هریک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای ۲ نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته حداکثر برای ۴ نیمسال، متوالی یا متناوب، از مرخصی تحصیلی استفاده کنند.

تاریخ اجرای این ماده واحده همان تاریخ اجرای آیین نامه مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی است. اما برای جلوگیری از بروز مشکلات ناشی از اجرای آیین نامه های متفاوت، شورای آموزشی دانشگاه می تواند وضعیت دانشجویان خود را با مواد این آیین نامه تطبیق داده آنها را طبق مقررات جدید فارغ التحصیل نماید.

رای صادره جلسه ۳۴۷ مورخ ۱۳۷۶/۷/۲۷ شورای عالی برنامه ریزی در مورد آیین نامه آموزشی دانشجویان دوره شبانه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی صحیح است برای اجرا ابلاغ شود.